

A IV-a ediție a simpozionului „Cercetarea și valorificarea patrimoniului cultural-național și a Fondului Arhivistic Național“, (Miercurea Ciuc, 13 mai 1988)

În cadrul manifestărilor culturale științifice care s-au desfășurat în județul Harghita în perioada 8—14 mai 1988 sub genericul „Săptămîna Muzeală” și-a desfășurat lucrările cea de a IV-a ediție a simpozionului „Cercetarea și valorificarea Patrimoniului Cultural Național și a Fondului Arhivistic Național”. Simpozionul organizat prin tradiție de către Complexul Muzeal județean Harghita și Filiala Arhivelor Statului județul Harghita s-a desfășurat în ziua de 13 mai la Cabinetul județean pentru activitatea ideologică și politico-educativă din municipiul Miercurea Ciuc.

Lucrările s-au desfășurat în plen și în două secțiuni. Tovarăsa Ecaterina Brisc, secretar al Comitetului județean de partid a adresat un cuvînt de salut participanților la simpozion, relevînd importanța acestuia în viața științifică a județului, contribuția celor două instituții organizatoare, Complexul muzeal și Filiala Arhivelor Statului județul Harghita, la valorificarea Patrimoniului Cultural Național și a Fondului Arhivistic Național, la educarea patriotică-revoluționară a oamenilor muncii, în special a tinerei generații.

În continuare, în plen au fost prezentate următoarele comunicări: Viorica Șoim, de la Complexul Muzeal județean Harghita „Stadiul cercetării arheologice privind preistoria județului Harghita”, Dr. Zoltán Székely, de la Muzeul județean Covasna — „Sud-estul Transilvaniei în epoca romană tîrzie”, Liviu Boar de la Filiala Arhivelor Statului Harghita — „Arhivele în slujba cercetării istorice”, Mihail Gorgoi de la Complexul Memorial Golești, județul Argeș — „Relațiile Goleștilor cu Transilvania”, Dr. Amuliu Cheța de la Liceul Industrial nr. 3 Miercurea Ciuc „Lupta P.C.R. pentru apărarea integrității teritoriale, a suveranității și independenței naționale a României în perioada interbelică”, Botond Bartók de la Muzeul Județean Covasna — „Așezări ale culturii Ariușd din județul Covasna”, Grațiana Alicu de la Muzeul de Istorie al Transilvaniei — „O importantă colecție de carte veche din Cluj-Napoca”, și Albert David de la Liceul Industrial „Dr. Petru Groza” — Odorheiu Secuiesc, Biografia paralele Gheorghe Șincai și Benkő József“.

La secțiunea de istorie veche — arheologie au fost prezentate comunicările: Nicolae Șoancă de la Muzeul județean Covasna „Stadiul cercetării paleoliticului din sud-estul Transilvaniei”, Dr. Gheorghe Lazarovici, Zoia Kalmar de la Muzeul de Istorie al Transilvaniei și Viorica Șoim de la Complexul Muzeal județean Harghita „Despre așezarea neolitică de la Ciucsingeorgiu, județul Harghita”, Zolt Székely de la Muzeul județean Covasna „Unele aspecte ale culturii Wietenberg din județul Covasna”, Géza Ferenczi, Dr. István Ferenczi din Cluj-Napoca „Așezarea dacică de la Cușmed, județul Harghita”, Viorica Șoim de la Complexul Muzeal județean Harghita „Noi așezări istorice descoperite pe teritoriul județului Harghita în cercetările de suprafață efectuate în anii 1986—1987”, Corneliu Beldiman de la Complexul Muzeal județean Harghita „Descoperiri arheologice la Sinsinion, județul Harghita” și „Noi piese ceramice de plastică din Dacia preromană”, Dr. Nicolae Gudea de la Muzeul de Istorie al Transilvaniei „Limesul roman în Transilvania (Citeva probleme de cercetare)”, Zoia Kalmar de la Muzeul de Istorie al Transilvaniei „Prelucrarea datelor arheologice cu ajutorul calculatorului”, iar la secțiunea a II-a Istorie, comunicările: Jolanta Miklos de la Muzeul județean Covasna „Ediții elzeviriene în patrimoniul de carte veche al județului Covasna”, Elisabeta Muckenaupt de la Complexul Muzeal județean Harghita „O carte din biblioteca principelui Gabriel Bethlen în patrimoniul Muzeului Miercurea-Ciuc”, Éva Molnár de la Biblioteca Municipală Odorheiu Secuiesc „Istoria tiparului în localitatea Odorheiu Secuiesc și publicațiile locale”, János Sözes de la Biblioteca județeană Harghita „Contribuții la cunoașterea relațiilor sociale din Ciuc în sec. XVII—XIX”, Marin Radu Mocanu de la Direcția Generală a Arhivelor Statului București „Considerații privind colecția arhivistică” și Liviu Boar de la Filiala Arhivelor Statului județul Harghita „Din istoricul instituțiilor de învățămînt harghitene”.

În ziua de 14 mai, participanții la simpozion au efectuat o vizită de documentare în județ. Cu această ocazie au fost vizitate

cețăile dacice de la Jigodin și Racu, Complexul baroc de la Șumuleu-Ciuc, atelierul de ceramică de la Dănești, Muzeul orășenesc din Gheorgheni, castelul „Lazar” din Lazărea precum și expoziția de artă plastică organizată la castelul „Lazar” din Lazărea din lucrările artiștilor plastici-pictori, sculptori și graficieni — care au participat începând din anul 1974 la tabăra de creație „Prietenia” organizată prin tradiție în luna august a fiecărui an.

Participanții la simpozion au apreciat în mod deosebit buna organizare și înaltul

nivel științific al acestei ediții a simpozionului manifestându-și speranța unei reînălțări la cea de a V-a ediție în luna mai a anului 1989.

LIVIU BOAR

Vezi cronică edițiilor precedente în „Revista Arhivelor” numerele 1/1986 p. 95—96; 3/1986, p. 258—359; 3/1987, p. 355—356.

Valori bibliofile din patrimoniul cultural-național. Cercetare și valorificare, IX, Brăila, 27—28 mai 1988

În organizarea Consiliului Culturii și Educației Socialiste și a Comitetului de Cultură și Educație Socialistă al județului Brăila s-a desfășurat la Brăila cea de-a IX-a ediție a consfătuirii „Valori bibliofile din patrimoniul cultural național — cercetare, valorificare” manifestare culturală și științifică de prestigiu național.

Ediția brăileană a consfătuirii a fost dedicată unor momente cu semnificație deosebită în istoria poporului nostru: 300 de ani de la urcarea pe tronul Țării Românești a lui Constantin vodă Brâncoveanu și împlinirii a șapte decenii de la făurirea statului național român la 1 decembrie 1918.

La această prestigioasă manifestare au participat oameni de artă și cultură, specialiști și cercetători din institutele de profil din țară, reprezentanți ai Direcției Generale a Arhivelor Statului și filialelor județene, ai complexelor muzeale și muzeelor județene, ai oficiilor județene pentru patrimoniul cultural-național, din partea Bibliotecii Academiei R. S. România și filialelor sale, a bibliotecilor centrale universitare, a Bibliotecii Centrale de Stat, precum și a bibliotecilor județene.

Lucrările consfătuirii au fost deschise de tovarășul Valeriu Stoiu, secretar al Comitetului județean Brăila al P.C.R., în sala Teatrului „Maria Filotti”.

Tovarășa Tamara Dobrin, vicepreședintă a Consiliului Culturii și Educației Socialiste, în cuvântul său a insistat pe importanța cărții și a cărturarilor de-a lungul timpului în formarea poporului, limbii și națiunii române, a misiunii actuale a cărții în formarea omului nou cu o înaltă conștiință

patriotică. Au susținut comunicări în plen: Gabriel Stempel, directorul Bibliotecii Academiei R. S. România („Mărturiile ale culturii și artei brâncovenești”) și dr. Constantin Popișteanu, redactor șef la revista „Magazin Istoric” („Marea Unire reflectată în istoriografia contemporană”).

În continuare, lucrările sesiunii s-au desfășurat la Casa colecțiilor de artă pe cinci secțiuni: Carte românească; Documente—correspondență; Carte rară; Bibliofilie și Artă în cadrul cărora s-au susținut aproape 100 de comunicări.

Direcția Generală a Arhivelor Statului a fost prezentă în sesiune cu șase comunicări: Ioan Mircea (filiala Arhivelor Statului Alba): „Cărți românești vechi relevante în documente din perioada anilor 1867—1868”. Tinărul arhivist cercetător a depistat în fondul de documente al filialei Alba surse informative ce scot în valoare aspecte ale circulației cărții românești vechi în secolul al XIX-lea pe teritoriul Transilvaniei; Elisabeta Marin (filiala Arhivelor Statului Brașov) „Regulament pentru librării din Transilvania în perioada iluminismului”. Participanții la sesiunea de comunicări „Valori bibliofile” au audiat și la alte ediții comunicările arhivistei Marin Elisabeta care aduce importante informații privind cultura națională semnalate în documente germane existente în cadrul Filialei Brașov; Din bogatul fond arhivistice al filialei Iași, Dan Jumară (filiala Arhivelor Statului Iași): „Manuscrite grecești în arhivele ieșene”. Dan Jumară s-a oprit asupra colecției de documente grecești sursă de informații în domeniul istoric, politic, economic și cultural. Cercetarea în continuare a manuscriselor

grecești va scoate la lumină noi izvoare de cunoaștere a istoriei. Filiala gazdă a Arhivelor Statului Brăila a participat cu trei comunicări: Gheorghe Iavorschi „Informații privind țărilor române într-o hartă editată la Amsterdam în 1619”. Deși semnalată și în alte lucrări de specialitate este interesant modul de depistare al acestora și anume în coperta unui document. Harta este descrisă cu minuțiozitate și spirit științific, comunicarea fiind considerată ca originală din toate punctele de vedere; Stanca Bounegru „Cartea românească veche la filiala Arhivelor Statului din Brăila. Comunicarea a demonstrat că, deși s-a publicat un Catalog al cărții românești vechi din bibliotecile documentare ale Arhivelor Statului, filialele mai au rezerve de semnalat în această direcție, continuând să vină cu completări: Vidis Gabriela-Alinta „Valori bibliofile din opera lui Bogdan Petriceicu Hasdeu în Biblioteca Arhivelor Statului filiala Brăila”. Arhivista Vidis Gabriela-Alinta a prezentat în fața auditorilor, în anul în care marele savant, istoric, filolog, lingvist și scriitor român a fost sărbătorit pe plan național, cu ocazia împlinirii a 150 de ani de la naștere, informații inedite și noi puncte de vedere cu privire la viața și opera celui care a condus cu profundă competență profesională Arhivele Statului timp de un sfert de secol.

La secția Carle românească, Elena Dima, arhivist principal la D.G.A.S. a prezentat comunicarea „Însemnări cu valoare de document pe cărți românești din patrimoniul Rimnicului”. Depistate dintr-un mare număr

de exemplare de carte românească veche apărută în diverse centre tipografice și păstrată în Rimnic, însemnările completează sursele documentare cu informații ce privesc aspectele istorice, economice și culturale ale românilor în secolele XVII—XIX.

Direcția Generală a Arhivelor Statului a fost prezentă la consfătuire și în organizarea expozițiilor: „Moment de seamă al dezvoltării culturii românești — perioada Constantin Brâncoveanu” și „Marca Unire — mărturie istorice”. În timpul desfășurării lucrărilor a apărut „Laudă cărții” foaie volantă editată de ziarul „Înainte” Brăila în colaborare cu Comitetul județean de Cultură și Educație Socialistă, conținând cronica asupra manifestărilor, cu puncte de vedere ale participanților.

În încheierea lucrărilor, s-au prezentat concluziile pe secții și cuvîntul tovarășei directoare a Bibliotecii Centrale de Stat Angela Popescu Brădiceni care a reliefat importanța informațiilor comunicate în cadrul celei de a IX-a sesiuni „Valori bibliofile din patrimoniul cultural național, cercetare—valorificare”, arătînd în același timp multiplele sarcini care revin specialiștilor pe linia depistării, semnării, conservării, păstrării, restaurării și folosirii bunurilor cu valoare de patrimoniu existente în biblioteci, muzee sau în colecții particulare.

Sesiunea s-a înscris printre manifestările științifice de prestigiu ale anului 1988 cu profunde rezonanțe în lumea intelectualității românești.

ELENA DIMA

Al X-lea simpozion național de istorie și retrologie agrară a României, Baia Mare, 15—18 iunie 1988

Inițiat, cu aproape două decenii în urmă de către cercetători din diferite domenii de specialitate, pentru cunoașterea reciprocă a preocupărilor comune legate de evoluția și dezvoltarea agriculturii pe teritoriul României, al X-lea simpozion național de istorie și retrologie agrară a României a oferit posibilitatea unui util schimb de informații privind rezultatele cercetărilor efectuate pînă în prezent în țara noastră.

Simpozionul din acest an, desfășurat la Baia Mare prin grija și preocuparea gazdelor reuniunii: Consiliul Popular al județului Maramureș, Comitetul de Cultură și Educație Socialistă, Muzeul județean de istorie Baia Mare, Muzeul Maramureșan Sighetu

Marmației, Direcția generală pentru Agricultură Maramureș, Stațiunea de Cercetare și Producție pentru creșterea bovinelor Sighetu Marmației, Inspectoratul silvic Maramureș împreună cu organizatorii principali ai simpozionului — Academia de Științe Agricole și Silvice, Academia de Științe Sociale și Politice, Direcția Generală a Arhivelor Statului, a avut ca temă principală: Tradiții și progres în pomicultură și creșterea animalelor.

Intervențiile prezentate în ședința de deschidere de către Vasile Bărbuleț — prim secretar al Comitetului județean Maramureș al P.C.R., prof. univ. dr. doc. ing. Tiberiu Mureșan, prof. univ. dr. doc. Mihnea Gheor-